

καὶ ἡ Πρόκρις αὐτοῦ ἐκλαμβάνει τὴν Αὔραν (Aura) ταύτην ὡς τὸ ὄνομα ἀντιζήλου τινός, μοὶ φαίνεται, λέγω, ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο φυσικώτερον εὐρίσκω ὅταν ἐκ τῶν καλλιτεχνημάτων τῶν ἀρχαίων καθορῶ ὅτι πράγματι ἐπροσωποποιῶσαν τοὺς ἐλαφροὺς ζεφύρους καὶ ἐλάτρευσαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Αὐρας εἶδος νυμφῶν. Ὁμολογῶ ὅτι τοῦ Ἰουβενάλου συγκρίνοντος προέχον

αὐτοῦ καὶ εἰκοσάδα νέων ὑποθέσεων νὰ προσαγάγωμεν. Ταύτην ἡδύνατο π. γ. νὰ ᾔνοι ἡ ἐξῆς, ὅτι τὸ pendentis πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ἐν τῇ εἰκονικῇ αὐτοῦ σημασίᾳ, καθ' ἣν σημαίνει ἀβεββαῖον, ἀναπορήσιμον καὶ ἀρίστον. Ὁ ἐπικυρμαίνων "Αρης Mars pependens) ὅλ' ἰσοδυναμεί τότε πρὸς τὸν Mars insertus ἢ Mars Communis. Dii communes sunt λέγει ὁ Σέρβιος (ad. v. 118 lib. XII. Aeneid) Mars, Bellona, Victoria, puia hi in bello utrique parti favere possunt. Ὁλόκληρος δ' ὁ στίχος Pendentisque Dei (effigiem) perituro ostenderet hosti, ταύτην τὴν ἔννοιαν ἤθελεν εἶχει, ὅτι ὁ ἀρχαῖος ρωμαῖος στρατιώτης συνείθεε νὰ φέρῃ τὴν εἰκόνα τοῦ κοινοῦ θεοῦ ὑπὸ τὰ ὅμματα τοῦ ταχέως ὅμως παρὰ ταῦτα ἡττωμένου ἐχθροῦ αὐτοῦ. Μ' ὅλα ταῦτα τὸ ζήτημα μένει ἀνερμήνευτον

3) Juvenalis Satyr VIII v, 55—52

— — — — — At tu.

Nil nisi Cecropides, truncoque simillimus Hermae;
Nullo quippe alio vincis discrimine, quam quod.
Illi marmorium caput est, tua vivit imago.

* Ἀν ὁ Σπῆνς συμπεριέλαβεν ἐν τῇ σχεδίᾳ αὐτοῦ τοὺς ἑλλήνας συγγραφεῖς πειθάνν νὰ ἐπῆλθεν ἐν τῇ νῆϊ αὐτοῦ, πειθάνν ὅμως καὶ νὰ μὴ ἐπῆλθεν ἀρχαῖος αἰσώπειος μῦθος, ὅς ἐκ τῆς συγκροτήσεως ταυτῆς στήλης Ἑρμοῦ ἀρύεται πολλῶ ὠραιότερον καὶ πρὸς νόησιν ταύτης μᾶλλον ἀναπόφευκτον φῶς ἢ τὸ χωρίον τοῦ Ἰουβενάλου. Ὁ «Ἑρμῆς», ἀφηγεῖται ὁ Αἰσωπος, «κατεχόμενος ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας νὰ γνωρίσῃ ἐν οἷᾳ βαθμῇ ἐκτιμῆσεως ἦν παρ' ἀνθρώποις, ἀποκρύψας τὴν θεότητα αὐτοῦ ἦλθε πρὸς γλύπτην. Ἰδὼν δὲ τὸ ἄγαλμα τοῦ Διὸς ἠρώτησε τὸν τεχνίτην περὶ τοῦ τιμῆματος τούτου· τοῦ γλύπτου ἀπαντήσαντος ὅτι δραχμῆς τιμᾶται, ἐμειδίσαε καὶ ἠρώτησε διὰ τὴς Ἥρας, διὰ τὸ ὁποῖον τὴν αὐτὴν ἔλαβεν ἀπάντησιν. Ἀλλ' ἐν τῇ μεταξῇ, παρατηρήσας καὶ τὴν ἰδίαν εἰκόνα, ἐσκέφθη καθ' ἑαυτὸν: Εἰμὶ ἀγγελος τῶν θεῶν, ἀπ' ἐμοῦ πᾶν κέρδος προσέρχεται· κατ' ἀνάγκην ἄρα δεόν ἔνα πολλῶ ὑπέρτερον ἐκτιμῶσιν ἐμὲ οἱ ἄνθρωποι». «Οὐτος δ' ὁ θεὸς ἐνταῦθα;» (ἠρώτησεν ὁ Ἑρμῆς, δεικνύων τὴν ἑαυτοῦ εἰκόνα), «ποίας ἀξίας δυνατὸν οὗτος νὰ ᾔνοι;» — «Οὐτός;» ἀπεκρίθη ὁ τεχνίτης. «Ὡ, ἂν ἀγοράσῃς ἀπ' ἐμοῦ ἀμφότερα ἐκεῖνα, τότε δίδωμί σοι τοῦτο δωρεάν.» Ὁ Ἑρμῆς ἀπεχώρησεν. Οὐδὲν ὅμως ἐγνωρίζεν αὐτὸν ὁ γλύπτης, οὐδ' ἐμελέτα νὰ θίγῃ τὴν φιλοτιμίαν αὐτοῦ· τὸ αἷτιον δὲ τῆς υποτιμῆσεως τοῦ τελευταίου ἀγάλματος, ὥστε καὶ δωρεάν νὰ δίδοναι, ἐνέκειτο πάντως ἐν τῇ ποιότητι αὐτῇ τῶν ἀγαλμάτων. Ἡ μικρότερα ἀξία τοῦ θεοῦ ἦν τοῦτο παρίστανεν εἰς οὐδὲν ἀπέβλεπεν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, καθόσον ὁ τεχνίτης ἐκτιμᾷ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀναλόγως τῆς δεξιότητος, τοῦ κόπου καὶ τῆς ἐργασίας, ἣν ταῦτα ἀπαιτοῦσι καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν βαθμὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ὄντων, ἅπερ ταῦτα ἐκπροσωποῦσιν. Ἀφοῦ δ' ὀλιγώτερον ἐστοίχιζε τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ ἢ τὸ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας θ' ἀπῆλθε κατ' ἀνάγκην ὀλιγώτερον ἐπιμέλειαν καὶ κόπον. Καὶ πράγματι τοῦτο συνέβαιεν ἐν-

πλὴν μηδενὸς ἄξιον πρόσωπον πρὸς τινὰ τῶν Ἑρμῶν, δυσκόλως θὰ ἠδύνατό τις νὰ εὕρῃ ἐν τῇ συγκρίσει ταύτῃ τὴν ὁμοιότητα, χωρὶς νὰ ἴδῃ τοιαύτην στήλην, χωρὶς νὰ γινώσκῃ ὅτι αὕτη εἶναι δύσμορφος στήλη, φέρουσα ἀπλῶς τὴν κεφαλὴν τὸ πολὺ μετὰ τοῦ κορμοῦ τοῦ θεοῦ καὶ διότι διεγείρει τὴν ἰδέαν τῆς ἀδρανείας, ἐνεκα τοῦ ὅτι οὔτε χεῖρας οὔτε πόδας ἐν αὐτῇ καθορῶμεν. — Τοιούτου εἶδους ἐρμηνεῖαι οὐδόλως δεόν νὰ περιφρονῶνται ἂν καὶ οὔτε πάντοτε ἀναγκαῖαι οὔτε πάντοτε ἐπαρκεῖς θὰ ἐφαίνοντο. Ὁ ποιητὴς εἶχε τὸ τεχνούργημα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡς καθ' ἑαυτὸ ὑφιστάμενον καὶ οὐχὶ ὡς ἀπομίμησιν, ἢ ἄλλως ἀμφότεροι ὅ,τε καλλιτέχνης καὶ ὁ ποιητὴς τὰς αὐτὰς παρεδέξαντο ιδέας, συνεισείρα τοῦ ὁποίου κατ' ἀνάγκην εἶδε ἐν ταῖς παραστάσεσιν αὐτῶν νὰ ἐπιδειχθῇ συμφωνία, ἐξ οὗ εἰκάζεται ἡ γενικότης τῶν ιδεῶν ἐκείνων.

(Ἀκολουθεῖ).

ΟΛΓΑ ΛΑΖΑΡΙΟΥ!

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ.*

Ἡ ὑπὸ τὸν Πηλέα καὶ Ἀχιλλέα Ἑλλάς, ἐκ πασῶν τῶν μερικῶν Ἑλλάδων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προὐκάλει ἰδιαίτερον προσοχὴν. Αὕτη ἐμνημονεύθη τετράκις ἐν τῇ Ἰλιάδι καὶ ἅπαξ ἐν τῇ Ὀδυσσεείᾳ, ἀλλ' ἅπαξ μόνον ἀναφέρεται ἰδιαίτερος, τετράκις δὲ συννημνως μετὰ τῆς Φθίνος.¹ Ὡστε τὸ βασίλειον τοῦ Πηλέως καὶ Ἀχιλλέως παρίσταται ἡμῖν ὡς συνιστάμενον ἐκ δύο μερῶν, τῆς Φθίνος καὶ Ἑλλάδος (B. 683, I. 477, N. 494 καὶ ἀλ.). Ἐν ἀμφοτέραις οἰκοῦσιν Ἀχαιοὶ, μυρμιδόνες καὶ Ἑλλήνες. Καὶ οἱ μὲν Ἑλλήνες

ταῦθα. Τὰ ἀγάλματα τοῦ τε Διὸς καὶ τῆς Ἥρας παρίστανον ὁλόκληρον τὸ ἄτομον τῶν θεῶν τούτων, ἐνθ' ὅ τοῦ Ἑρμοῦ τούναντιον ἦτο δύσμορφος τετράγωνος στήλη, φέρουσα ἀπλῶς τὴν προτομὴν αὐτοῦ. Τί παράδοξον λοιπὸν ἂν ἦτο δυνατόν νὰ δίδηται καὶ δωρεάν; Ὁ Ἑρμῆς παρεῖδε τὴν περίπτωσιν ταύτην, διότι εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ὑποτιθεμένην ὑπέρσχον ἀξίαν αὐτοῦ καὶ ἐπομένως ἢ ταπεινώσει αὐτοῦ ἦτο τοσοῦτον φυσικὴ ὅσον καὶ ἐπαξία. Ματαίως θ' ἀνερεύνα τις παρὰ τοῖς ἐρμηνευταῖς, ἐξηγηταῖς, ἢ καὶ ἀπομιμηταῖς τῶν μύθων τοῦ Αἰσώπου καὶ τὸ ἐλάχιστον ἔγγοσιτῆς σαφηνίσεως ταύτης· ἡδύναμην ὅμως κάλλιστα, εἰν ἤξιζε τὸν κόπον, νὰ προσαγάγω ὁλόκληρον σειρὰν τούτων, οἵτινες ἀβασανίστως ἐνόησαν τὸν μῦθον, τουτέστιν οὐδὲ ποσῶς ἐνόησαν αὐτόν. Οὗτοι εἴτε δὲν ᾔσθάνθησαν ἢ μέχρις ὑπερβολῆς ἀνήγαγον τὸ ὑπὲρ τὴν ἔσophin ταύτην ἀσυμβίβαστον, τουτέστι τὸ νὰ ἐκλαμβάνωνται πάντα τὰ ἀγάλματα ὡς ἔργα, προϊόντα τῆς αὐτῆς ἐργασίας. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ἡδύνατο ἄλλως νὰ ᾔνοι σκανδαλώδεις ἐν τῷ μύθῳ τούτῳ θὰ ἦτο ἴσως ἡ τιμὴ, ἣν ὀρίζει ὁ τεχνίτης διὰ τὸν Δία αὐτοῦ. Ἀντὶ δραχμῆς οὐδὲ πλεονάζον βεβαίως θὰ κατεσκευάζεν ὁ κεραμεύς. Ἡ δραχμὴ λοιπὸν εἶναι μηδαμινόν τι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ. (Αἰσωπ. μυθ. 99 ἐκδ. Haupt., σ. 70).

*) Ἰδε ἀριθ. 44, σελ. 205—208.

1) Μόνον ἐν II. 595 μνημονεύεται κατ' ἰδίαν ἡ Ἑλλάς.

φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν κυρίως Ἑλλάδα, οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Φθίον, καὶ οἱ Μυρμιδόνες ἐν ἀμφοτέραις. Πραγματικῶς δὲ ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις ἡ Φθιώτις ἢ Φθιώτις τῆς δυτικῆς Θεσσαλίας ἐκαλεῖτο καὶ Ἀχαΐα, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς Ἀχαιοί. Τοῦτο εἶνε ἡ μοναδικὴ σχεδὸν σύμπτωσις ἐν τῇ σκοτεινῇ γεωγραφίᾳ τοῦ Μυρμιδονικοῦ βασιλείου μετὰ τῆς ἱστορίας.

Μετὰ μικρὸν οἱ ποιηταὶ ᾔρξαντο ν' ἀποκαθιστῶσι τὴν πραγματικὴν γεωγραφίαν, ἀποκαθαίροντες τὴν μυθολογικὴν τοπογραφίαν, τοιαύτην δ' ἀπόπειραν εὐρίσκομεν ἤδη παρ' αὐτῷ τῷ Ὀμήρῳ καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ μικροῦ καλουμένου ἔπους. Τὴν ἐργασίαν ταύτην συνεπλήρωσεν ὁ Ἀπολλόδορος καὶ ἕτεροί τινες Ἀλεξανδρινοί. Τὴν ἐργασίαν ταύτην γενικῶς δὲν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν ἐπιτυχίᾳ ἢ τοπογραφία τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν γειτονικῶν χωρῶν ἐν οἷα ὅψι παρίστανται ἐν ταῖς ἀφηγησείαις τῶν ἀρχαίων ποιητῶν σημαντικώτατα διέφερε τῆς ἱστορικῆς τοπογραφίας, ἀκριβῶς γνωσθεῖσης οὐχὶ ἐνωρίτερον τοῦ Ε' αἰῶνος. Κατὰ τὴν πάροδον αἰῶνων τινῶν ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ὀμήρου, ἡδύνατο βεβαίως νὰ ἐπέλθῃ μεγάλη μεταβολὴ ἐν τῇ ὀνομασίᾳ ἰδίᾳ πόλεων καὶ χωρῶν. Ὁ καθορισμὸς τῶν πρώτων ὀνομάτων ἐλλείπει ἱστορικῶν μνημείων ἀρχαιότερων τοῦ πέμπτου καὶ ἑκτοῦ αἰῶνος, ἥτο ἀδύνατος, διὸ καὶ ἀποκατέστη διὰ προὑποθέσεων καὶ μαντευμάτων. Πλὴν τούτου, θεωροῦντες τὸν Ὀμηρὸν ἀξιόπιστον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἱστορικὸν καὶ γεωγράφον αἱ ἐρμηνευταὶ αὐτοῦ, οὐδὲν ὁλῶς ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὰς ιδιότητας τῆς ποιητικῆς ἀφηγήσεως. Πολλὰ ὀνόματα, ἢ ὅμοια τῶν ὁποίων πρὸς γνωστούς τόπους εἰς οὐδεμίαν ὑπόκειται ἀμφιβολίαν, ὡς π. χ. Πυθὼ ἀντὶ τῶν Δελφῶν, Ὀρτυγία ἀντὶ τῆς Δήλου, πιθανῶς οὐδέποτε ἦσαν ἐν χρήσει ἐν τῇ λαλουμένῃ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐδημιουργήθησαν

ὑπὸ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ὑψηλοῦ ποιητικοῦ ὕψους. Πολλὰ ἄλλα ὀνόματα κατ' ἀρχὰς εἰς οὐδένα τρόπον ἀνεφέροντο πραγματικά, ἀλλ' ἐδήλουν ἀορίστους μυθολογικὰς χώρας καὶ τόπους, οὐχ ἥττον μετέπειτα ταῦτα προσεπεγράφησαν τῇ πραγματικῇ τοπογραφίᾳ, ὡς π. χ. ἡ Σχερίν, Αἰαίν, Ὠγυγίη καὶ ἄλλα. Εἰς τὰς παρεξηγήσεις, ὥς προκαλεῖ ἡ μυθικὴ γεωγραφία δύναται τις νὰ προσθέσῃ καὶ ἕτερον τι εἰς ὃ οἱ ἐπιστήμονες πολὺ ὀλίγον ἐστρέψαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν. Τυπικὸν παράδειγμα τὸ ἐξῆς: Τετράκις ἐν τῇ Ἰλιάδι καὶ Ὀδυσσεΐᾳ γίνεται χρῆσις τῆς ἐκφράσεως: τηλόθεν ἐξ ἀπίνης γαίης. Οἱ ἀρχαῖοι ἀμφέβαλλον, δέον διπλαρὴ νὰ νοήσωμεν τὸ ἀπὶ ν ἐν ἐννοίᾳ ὀνόματος οὐσιαστικοῦ ἢ ἐπιθέτου; Ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ ἱστορικοῦ αἰῶνος τοιοῦτον ἐπιθετον δὲν ὑπῆρχε διὸ καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀπίν, ᾔρξαντο νὰ πιστεύωσι τὸ «ἀρχαῖον ὄνομα» τῆς Πελοποννήσου. Οἱ νεώτεροι τούναντίον ἐν τῇ λέξει ἀπίνος ἀναγνωρίζουσιν ἀρχαῖον προσρηγορικὸν ὄνομα, προσελθόν ἐκ τῆς προθέσεως ἀπὸ, ὡς τὸ ἀντίος ἐκ τοῦ ἀντί. Ἐάν λοιπὸν μετοφθάρῃ τις τὸ ἐξ ἀπίνης γαίης=ἐκ μακρᾶς χώρας, τότε ἡ Πελοπόννησος τῶν ἀρχαίων θὰ μεταδληθῇ ἀμέσως εἰς ἀόριστόν τινα καὶ ἀγνωστόν τόπον. Ἡ σύγχρονος ἐρμηνεία στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀληθοῦς γεγονότος, ὅτι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐπικῇ γλώσσῃ. πληθὺς λέξεων τοιούτων ὑπῆρχεν, αἵτινες δὲν ὑπῆρξαν ποσῶς ἐν τῇ λεξικῇ τῶν μετέπειτα φιλολογικῶν περιόδων. Ὁ ποιητὴς τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας κατὰ τινὰς αἰῶνας ἦν ἀρχαιότερος τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων συγγραφέων, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὕτως ἀναμφιβόλως ἐκληρονόμησε πολλὰς λεκτικὰς περιστροφὰς τῶν ἀρχαιότερων αὐτοῦ ποιητικῶν χρόνων.

Πολλὰί λέξεις ἐπικάι, ἀκατάληπτοι ἔνεκα τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν, αἱ οὕτω καλούμεναι «γλῶσσαι» ἠρμηνεύθησαν ἐν τοῖς τελευταίοις χρόνοις, χάρις

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Οἱ χοροὶ ᾔρξαντο καὶ οἱ φίλοι καὶ αἱ φίλαι πρὸ παντὸς τῆς Τερψιχόρης χαίρουσι, καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη, ὅτι ἦλθε καὶ τὸ κράτος αὐτῶν. Οἱ Ἕλληνες αἰετοῦ ὑπῆρξαν φιλόχοροι, οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι τὴν ὀρχηστικὴν ἀπὸ τῶν ὁμηρικῶν ἐτι χρόνον περὶ πολλοῦ ἐποιούντο, ἀνήγαγον δ' εἴτα εἰς τέχνην ἐξαισίαν, συνενοῦντες ὅμως ἐν τῇ ὀρχήσει τὸ τερπνὸν τῷ ὠφελίμῳ, παρ' αὐτοῖς ἄλλω τῷ χορεύειν συνεδέετο τῷ ᾄδειν. Ὁ Λουκιανὸς χαρίεντα ἔχει περὶ ὀρχήσεως διάλογον, ὑπερπολογούμενον τῆς ὀρχήσεως ἐν ἄλλαις καὶ διὰ τῶνδε:

«Ἐτι δὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων τῶν μὲν τὸ τερπνόν, τῶν δὲ τὸ χρήσιμον ὑπισχυόμενον, μόνῃ τῇ ὀρχήσει ἄμφω ἔχει· καὶ πολὺ γὰρ τὸ χρήσιμον ὠφελιμώτερον, ὅσα μετὰ τοῦ τερπνοῦ γίνονται. Πόσω γὰρ τοῦτο ἥδιον ὁρᾷν ἢ πυκτεύοντα νεανίσκους καὶ αἵματι βρομένους καὶ παλαιόντας ἄλλους ἐν κόνει, οὗς ἡ ὀρχησις πολλὰκις ἀσφαλέστερον ἄμικ καὶ εὐμαρρότερον καὶ

τερπνότερον ἐπιδείκνυται. Τὴν μὲν οὖν γε σύντονον κίνησιν τῆς ὀρχηστικῆς καὶ στροφὰς αὐτῆς καὶ περιαγωγὰς καὶ πηδῆματα καὶ ὑπιασμούς τοις μὲν ἄλλοις τερπνὰ εἶναι συμβέβηκεν ὁρᾶσι, τοῖς δὲ ἐνεργούσιν αὐτοῖς ὑμεινότατα· γυμνασίων γὰρ τὰ κάλλιστόν τε ἄμικ καὶ εὐρυθμώτατον τοῦτο φαίην ἂν ἔγωγε εἶναι, μαχάττον μὲν τὸ σῶμα καὶ κάμπτον καὶ κουφίζον καὶ εὐχερὲς εἶναι πρὸς μεταβολὴν διδάσκον ἰσχύν τε οὐ μικρὰν περιποιῶν τοῖς σώμασι». Κατωτέρω δὲ λέγει:

«Ἐπεὶ δὲ τὰς ἀρετὰς ἔφη τὰς ὀρχηστικὰς, ἄκουε καὶ τὰς κακίας αὐτῶν. Τὰς μὲν οὖν ἐν σώματι ἦδη εἰδείξα, τὰς δὲ διανοίας οὕτως ἐπιτηρεῖν οἶμαι δύναίαι ἂν πολλοὶ γὰρ αὐτῶν ὑπ' ἀμαθείας—ἀμήχανον γὰρ ἅπαντας εἶναι σοφοῦς—καὶ σολοικίας δεινοὶ ἐν τῇ ὀρχήσει ἐπιδείκνυνται, οἱ μὲν ἄλογα κινούμενοι καὶ μηδὲν, ὡς φασι, πρὸς τὴν χορδήν· ἕτερα μὲν γὰρ ὁ ποῦς, ἕτερα δ' ὁ ρυθμὸς λέγει. Οἱ δὲ εὐρυθμοὶ μὲν, τὰ πράγματα δὲ μετὰ χρόνον, οἷον ἐγὼ ποτε ἶδον μέμνημαι. Ἀλλ' οὐκ ἀπὸ γε τῶν τοιούτων ὀρχηστῶν ὀρχήσεως αὐτῆς, οἶμαι, καταγνωστέον, οὐδὲ τὸ ἔργον αὐτὸ μισήτεον, ἀλλὰ τοὺς μὲν, ὥσπερ εἰσίν, ἀμαθεῖς νομιστέον, ἐπαινετέον δὲ τοὺς ἐννόμους καὶ κατὰ ρυθμὸν τῆς τέχνης ἱκανῶς ἑκαστα δρῶντας».

«Ὅλως δὲ τὸν ὀρχηστὴν δεῖ πανταχόθεν ἀπακριβῶσθαι, ὥς εἶναι τὸ πᾶν εὐρυθμον, εὐμορφον, σύμμετρον, αὐτὸ αὐτῷ εἰκότως,

ταῖς προόδοις τῆς γλωσσολογικῆς ἐπιστήμης (la linguistique). Τοιαῦτα λείψανα τῆς ἀρχαιότητος εἶνε πιθανῶς πολλὰι λέξεις ἀναφερόμεναι εἰς τόπους ἐν οἷς διεδραματίσθησαν πολλὰ τῶν γεγονότων τῆς μυθολογίας.

Ἡ φράσις : ἀπὴν γαῖν, εἶνε τυπικὴ, ἐπιγράφεται δὲ εἰς διαφόρους χώρας, νήσους κ.τ.λ. Ἐπειδὴ πολλὰ τῶν κυρίων ὀνομάτων μέχρις ὀρισμένου χρόνου ἦσαν προσηγορικά, ὁ καθορισμὸς ὀρίων μεταξὺ αὐτῶν καθίσταται δυσχερέστερος, ὅσον ἀρχαιότερα εἶνε ἡ παράδοσις, ἡ δὲ μεθολογικὴ παράδοσις τῶν Ἑλλήνων ἐξικνεῖται μέχρις ἀρχαιοτάτων χρόνων. Πειστικωτέρα τοῦτου ἀπόδειξις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ γεγονός, ὅτι ὡς βάσις πολλῶν μύθων κεῖται εἰσέτι εὐκρινὴς ἐννοία καὶ κατανόησις ἀρχαίων ὀνομάτων θεῶν καὶ ἡρώων. Ἐν τοῦτοις ἡ σημασία τῶν ὀνομάτων τούτων ἐσκοτίσθη καὶ ἐλησμονήθη ἐν τοῖς πρώτοις περιόδοις τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Τοῦτο παρατηρεῖται καὶ ἐν τοῖς ὀνομαστικῶν μυσθικῶν τόπων. Τὸ πολὺ τῶν γεωγραφικῶν ὀνομάτων, ἐξαιρέσει τῶν προσελθόντων ἐκ κυρίων ὀνομάτων, ἐπιτρέπει δύο ἐρμηνείας, καθ' ἃς τὰ ὀνόματα ταῦτα, ἢ ἀναφέρονται εἰς σερῶν ὁμοίων τόπων καὶ χωρῶν, ἢ εἰς ὀρισμένους ἐξαιρετικούς τόπους. Τὰ ὀνόματα π. χ. Νεάπολις, Ἡπειρος Burg κ. ἄλ. ἐδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὀνόματα ἐκάστης νέας πόλεως. Ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ δὲ ἀναφορᾷ τῶν ὀνομάτων τούτων, ὡς κυρίων ὀνομάτων, ταῦτα ἀνάγονται εἰς νέαν πόλιν, ἀνάκτορα κτλ. δὲν δύναται δὲ νὰ προσέλθῃ σύγχυσις ἐκ τῆς διπλῆς σημασίας, καθόσον ἐν τῇ γλώσσῃ εἰσέτι ζωηρῶς εἶνε αἰσθητὴ ἡ διαφορὰ τῆς χρήσεως. Τὸ πολὺ τῶν ἀρχαίων ὀνομάτων ἀναφέρεται μόνον εἰς ἐν ἢ εἰς ὀλίγα μέρη συνειρή τῆς γῆς τῆς κοινῆς αὐτῶν ἐννοίας. Ἐν τοιαύταις ἀρχαίαις παραδόσεσιν, οἷα ἡ μυθολογικὴ δημιουργία

τῶν Ἑλλήνων. εὐκόλως ἢ χρῆσις φαινομενικοῦ κυρίου ὀνόματος ἠδύνατο νὰ μεταπέσῃ εἰς προσηγορικὴν σημασίαν. Ἐν τῇ βαθμιαίᾳ διαδόσει τῶν μύθων τοῦτο ὑπῆρξε πηγὴ διαφόρων παρερμηνειῶν. Ἡ σύγκρισις τῶν ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν, δι' ἣς μέχρι τινὸς συμπληροῦνται αἱ ἡμέτεραι πληροφορίαι περὶ τοῦ προϊστορικοῦ λεξικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν τῇ δεδομένῃ περιστάσει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συγχέει τὸ πρᾶγμα.

Ἀναφέρομεν ἐν παραδείγματι Ἰκανοὶ μῦθοι ἀναφέροντα ὡς διαδραματισθέντες ἐν Κρήτῃ, τούτεστι ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ. Ἡ λέξις κρήτη παρήχθη ἐκ τοῦ κερ(κείρω) κόπτω. Ὑπὸ τὴν Κρήτην τ. ἔ. Κρήτη γαῖν, εἰδικῶς ἡννόουν οἱ ἀρχαῖοι γνωστὸν τμήμα ἀποκοπτόμενον ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Ἀλλὰ κρήτη γαῖν, Secreta γαῖν, ἠδύνατο νὰ κληθῇ ἡ τυχούσα χώρα, ἡ διὰ θαλάσσης ἀπὸ τῆς ἡπείρου διαχωριζομένη. Πλὴν τοῦτου, βασιλεὺς τῆς Κρήτης ἀναφέρεται ὁ Μίνως, ἀλλ' αὐτὸς ἀναφέρεται καὶ ὡς ἄρχων ἐπὶ τῶν νεκρῶν ἐν τῷ βασιλείῳ τοῦ Ἰδου. Ὁ Μίνως, κρίνων τις ἐκ τοῦ ὀνόματος πείθεται, ὅτι εἶνε alter ego τοῦ Πλούτωνος, ὁ Πλούτων (πολυπλασιαστής) κατ' εὐφημισμόν εἶνε ὁ Μίνως (minuesns, πρὸλ. μινύς, μινύθω, μινυνθα, μειών). Ἐπίσης καὶ τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας τῆς Κρήτης : Πασιφάσσα πολὺ ὁμοιάζει τῷ ὀνόματι τῆς βασιλείας τῶν νεκρῶν : Περσέφασσα. Ἡ ἀπαγωγὴ τῆς Εὐρώπης εἰς Κρήτην ὑπενθυμίζει τὴν εἰς τὸ κράτος τῶν νεκρῶν ἀπαγωγὴν τῆς Περσέφονης. Ἡ διπλῆ ἐννοία τῆς λέξεως Κρήτη εἶνε πασιφανής. Αὕτη ἐμπνέει τὴν ιδέαν ὅτι ὑπὸ κερχωρισμένην (κρήτη) χώραν ἐν τοῖς μύθοις ἰδίᾳ ὑπενόητο ἡ χώρα τῶν νεκρῶν, ἥτις εἶτα ἀντικατέστη ὑπὸ τῆς νήσου Κρήτης.

Ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ (Ο, 404) ἀναφέρεται χώρα Ὀρτυ-

ἄσυκοφάντητον, ἀνεπίληπτον, μηδαμῶς ἐλλιπές, ἐκ τῶν ἀρίστων κεκραμένον, τὰς ἐνθυμήσεις ὀξύν, τὴν παιδείαν βελών, τὰς ἐννοίας ἀνθρώπων μάλιστα.

« Ταῦτά σοι, ὦ φιλότης, ὀλίγα ἐκ παμπολλῶν παρεδείξα ὀρχήσεως ἔργα καὶ ἐπιτηδεύματα, ὡς μὴ πᾶν ἄθροισμα ἐρωτικῶς θεωμένῳ αὐτά. Εἰ δὲ βουληθῇς κοινωνήσαι μοι τῆς θεάς, εὖ οἶδα ἐγὼ πᾶν ἁλωσόμενόν σε καὶ ὀρχηστομανήσοντά γε προσέτι. Ὡστε οὐδὲν δεήσομαι τὸ τῆς Κίρκης ἐκεῖνο πρὸ σέ εἰπεῖν τὸ

Οὐκὶ μ' ἔχει ὡς οὔτι πῶν ἀδὲ φάρμακ' ἐθελχθῆς.

Θελχθήσῃ γὰρ καὶ μὲν Δι' οὐκ ὄνου κεφαλὴν ἢ σὺς καρδίαν ἔξεις, ἀλλ' ὁ μὲν νόος σοι ἐμπεδωτέρος ἔσται, σὺ δὲ ὑπ' ἥδονῆς οὐδὲ ὀλίγον τοῦ κυκλώοντος ἄλλω μεταδώσεις πιεῖν ὑπερ γὰρ Ὀμῆρος περὶ τῆς Ἑρμῆος ῥάβδου τῆς χρυσῆς λέγει, ὅτι καὶ ἀνδρῶν ὅμματα θέλγει δι' αὐτῆς »

ὧν θέλει, τοὺς δ' αὐτὲ καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει,

τοῦτο ἀτεχνῶς ὀρχησις ποιεῖ καὶ τὰ ὅμματα θέλγουσα καὶ ἐργηγορέναι ποιοῦσα καὶ ἐπεγείρουσα τὴν διάνοιν πρὸς ἕκαστα τῶν δρωμένων.

Ταῦτα ὁ χαριέστατος Λουκιανός, ἅπερ βελότως ἀναφέρονται εἰς τὴν ὀρχηστικὴν τῶν ἀρχαίων, ἥτις συνεδέετο οὐ μόνον τῷ ἔσματι, ὡς εἴπωμεν, ἀλλὰ καὶ τῇ μιμικῇ, διότι ὁ ὀρχηστὴς ἢ ὁ ὀρχηστρίς, ὀρχούμενος ἐμμεῖτο διάφορα πρόσωπα

ἢ καὶ γεγονότα. Οἱ νῦν χοροί, οὐχὶ οἱ ἡμέτεροι, ἀλλ' οἱ συνήθεις εὐρωπαϊκοὶ εἰσιν ἀπηλλαγμένοι τῆς μιμητικῆς καὶ τοῦ ἔσματος, ἐκτελούμενοι πρὸς τὸν ἦχον μουσικοῦ ὄργανου, οἷον τοῦ κλειδοκονμβαλίου, ἢ ὀρχήστρας. Ἐκ τῶν ἀρχαίων ὁμοῦς τηροῦσι τὸ πλαστικόν, ὅταν ἐνοῶνται, ὡς λέγει ὁ Λουκιανός, ὡς εὐρύθμοι, εὐμόρφοι, σύμμετροι, ἀσυκοφάντητοι, ἀνεπίληπτοι, μηδαμῶς ἐλλιπεῖς. Δὲν γράφομεν πραγματεῖαν περὶ χοροῦ, ἵνα τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ ἐκθῶμεν ἐνταῦθα καὶ διεξέλθωμεν ὅσα περὶ αὐτοῦ φέρονται καὶ ὅποῖος ἦν κατὰ διαφόρους ἐποχάς, ὑπεμνήσαμεν αὐτὰ τοῖς ἡμέτεροις χορευταῖς καὶ ταῖς χαριέσαις χορευτρίαις, ἵνα καταδείξωμεν ὅποῖος ἐλογίζετο ὁ χορὸς, οἷος ἦν καὶ εἰς οἷον ὕψος τέχνης ἦρθη. Καὶ οὐδὲν μὲν λέγομεν περὶ τῶν καταφερομένων κατὰ τῶν εὐρωπαϊκῶν χορῶν ὡς ἀσέμων καὶ προσβαλλόντων ἐν πολλοῖς τὴν ἠθικὴν, παρατηροῦμεν ὁμοῦς ὅτι οὗτοι χορευόμενοι μετὰ μέτρου καὶ σεμνῶς δύνανται νὰ ὦσι καὶ γύμνασμα τοῖς ὀρχουμένοις καὶ τέρψις τῆς ὁράσεως τοῖς θεωμένοις, εὐρύθμων μάλιστα οὐδῶν τῶν κινήσεων.

Τοὺς στροφικούς χοροὺς τῆς σήμερον ἀπέχρουν τὸ φιλόκαλον τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ὡς ὁ λόρδος Βύρων ἀπέχραυε τὸν στροφίλον, ἀποδεχομένων καὶ ἐκείνων σὺν τῷ Βολταίρῳ ὅτι

La danse peut se compter parmi les arts, parce qu'elle est asservie à des regles, ἀλλὰ καὶ σήμερον ἐπί-

γῆν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο. Ὁρτυγία ἦν ἐν τῶν ποιητικῶν ὀνομάτων τῆς Δήλου, ἀλλ' ἡ Ὁρτυγία τοῦ Ὀμήρου, κειμένη ἐν τῇ ἄκρᾳ τοῦ κόσμου, προφανῶς δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν σχέσιν πρὸς τὴν ἐγγὺς κειμένην νῆσον τῆς Δήλου. Ἐκ τῶν δυσχερεσιῶν δύναται νὰ ἐξαγάγῃ ἡμᾶς μόνον ἡ ἐπισκόπησις τῶν λέξεων. Ἡ λέξις ὄρτυξ, σαρκριτ. vartukas, παράγεται ἐκ τῆς ἰνδοευρωπαϊκῆς ῥηματικῆς ῥίζης veri, στρέφειν, στρέφεσθαι. Κατὰ τινὰ ποιητικὴν παράδοσιν ἡ νῆσος Δῆλος ἐπλανήτο ποτε ἐν τῇ θαλάσσῃ, διὸ καὶ ἐκλήθη Ὁρτυγία, χώρα περιστροφῆς. Πασιδῆλως τοιαύτη ἔννοια ὁμοιάζει πρὸς τὴν Ὁρτυγίαν — ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο.

Ἐκ τῆς μελέτης τῆς σημασίας τῶν λέξεων, ἀποδεικνύεται ὅτι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἀναφέρεται ὅτε μὲν εἰς ὠρισμένην νῆσον, ὅτε δὲ εἰς φαντασιώδη τινα τόπον. Κατὰ τὰς ἐπικάς παραδόσεις, ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκρίθη ἐν τῇ νήσῳ Σκύρῳ, ἐκεῖ δὲ ἐσώθη καὶ ἕτερος ἥρωας, ὁ Θησεύς. Ἐν Ἀθήναις, δίκη ἐπὶ ψυγοδίκου ἐκαλεῖτο: Ἐν Σκύρῳ δίκη! Ἡ Σκύρος ἀναφερομένη ὡς κρύπτη, πιθανῶς ὀφείλει τοῦτο εἰς τὴν λέξιν: σκύρος, ἥτις ἐκ τῶν δεδομένων τῆς ἐτυμολογίας σημαίνει τοῦτ' αὐτὸ καταφύγιον, (σανσκρ. sku, skunali, σκύτος, ἐπισκύνιον, λ. scutum, scutra, obscurus γεωμ. Schauer, Scheuer, Scheune). Εἰς τὴν νῆσον Σκύρον ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο πιθανῶς, διότι αὕτη ἐπὶ μακρόν, μέχρι τοῦ πέμπτου αἰῶνος, ἦν καταφύγιον τῶν πειρατῶν.

Τὰ ἀνωτέρω παραδείγματά εἰσιν ἱκανὰ νὰ μαρτυρήσωσιν ὅτι ἐν τοῖς ὀνόμασι τῶν μυθικῶν τύπων, οὐχὶ ὁπανίως ἀπαντῇ ἀρχικὴ σημασία προσηγορικοῦ ὀνόματος. Ἡ ἀληθὴς ἐρμηνεία τῆς σημασίας αὐτῶν εἶνε ἔργον τῆς ἐτυμολογίας, διὸ καὶ συμπεραίνομεν ὅτι ἐν τοῖς ὁμοίοις τῷ ἀπασχολοῦντι ἡμᾶς ζητήματι, ἡ ἐτυμολογία τῶν ὀνομάτων δύναται νὰ

διαφωτίσῃ καὶ λύσῃ πολλὰ προβλήματα τῆς ἀρχαίας ιστορίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐμείνομεν ἐν τῷ βασιλείῳ τῶν Αἰακιδῶν, συνισταμένῳ καθ' Ὀμηρον ἐκ τῆς Φθίης καὶ Ἑλλάδος. Ἡ Φθίη ἐν τῷ «καταλόγῳ τῶν νεῶν» ἐξισοῦται πρὸς τμήμα τῆς Φθιώτιδος τῶν ιστορικῶν χρόνων, ἡ δὲ θέσις τῆς Ἑλλάδος οὐδαμοῦ πλησίον ἐδείχθη, καὶ ἐν τῇ ιστορικῇ περιόδῳ οὐδὲν ἴχνος αὐτῆς ἔμεινε. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνυθῶμεν τὸ δυνατόν τῆς προτέρας αὐτῆς ὑπάρξεως, καίτοι ἐξ ἄλλου δὲν δύναται τις ν' ἀρνυθῇ, ὅτι ἡ ὑπαρξις αὕτη δὲν ἔχει ἄλλα μαρτύρια ἐκτὸς τῶν μνημονευθέντων μνημείων τῆς μυθολογικῆς δημιουργίας. Ἐν τῶν ἀληθεστέρων συμπερασμάτων τῆς συγκριτικῆς μυθολογίας τεκμηριοῖ τὸν Ἀχιλλεὺς καὶ τοὺς προγόνους αὐτοῦ καθαρῶς μυθικὰ πρόσωπα. Ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι ἐπενοήθησαν οἱ βασιλεῖς δὲν ἔπεται ὅτι ἐπενοήθη καὶ τὸ βασίλειόν των. Εἰς τοὺς Ἡρώας ἀνέβηρον βασιλεία κατὰ διαφόρους παραστάσεις. Ἡ ἥρωϊς αὐτοὶ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἐπώνυμον εἰς τόπους ἐν οἷς δῆθεν ἄλλοτε ἐβασίλευσαν, ἢ ἐθεωροῦντο πρόγονοι βασιλικοῦ τινος οἴκου ἢ σημαίνουσιν οἰκογενείας, ἢ ἐν τινι τόπῳ ἡξιοῦντο θείας λατρείας καὶ ἐδεικνύοντο ἐκεῖ οἱ τάφοι αὐτῶν καὶ ἕτερα μνημεῖα τῆς διαμονῆς αὐτῶν καὶ βασιλείας, ἢ τέλος ἡ τοποθεσία αὐτῶν ἐν ὠρισμένοις τόποις συνετελεῖτο διὰ τοῦ καθορισμοῦ μυθικῆς κατοικίας ἐπὶ τῆς πραγματικῆς γεωγραφίας. Ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ οὐδὲν γεωγραφικὸν ὄνομα ἀνεμύνησκε τὸ ὄνομά τινος τῶν Αἰακιδῶν. Ὡς πρόγονοι δὲν ἀνεγνωρίζοντο ὑπ' οὐδενὸς τῶν Θεσσαλικῶν γενῶν, καθ' ὅσον γινώσκουμεν ὡς πρόγονοι οὗτοι ἐθεωροῦντο τῶν ἡπειρωτικῶν μυθοδῶν.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

σης δύναται νὰ λογισθῇ οὗτος ὡς τέχνη· ἐφ' ᾧ καὶ ὁ καλὸς χορευτὴς καὶ νῦν ἐκτιμᾶται καὶ περιζήτητος γίγνεται πρὸ πάντων πρὸς τῶν δεσποινίδων. Δὲν ἔχει οὕτω;

* *

Ὁ διαπρεπὴς ἐρμηνευτὴς τῶν ἐλλήνων τραγικῶν κ. Henri Weill ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τῆς ἐν Παρίσις Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων ἐπραγματεύσατο περὶ τῶν ποιητικῶν κειμένων ὅσα ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς σχολῆς. Κατ' αὐτὸν ταῦτά εἰσι ὕμνοι, ἢ ἀποσπάσματα ὕμνων, συντεθέντες ἐπὶ ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἐνδιαφέροντες ἐπὶ διαφόροις λόγοις. Εἷς τῶν ὕμνων ἐστὶ πλήρης, συντεθειμένος μετὰ τέχνης καὶ καλλιπερίας, παρέχων δὲ νέαν λεπτομέρειαν τοῖς περὶ Ἀπόλλωνος μυθευομένοις. Ἀλλὰ τὰ μέγιστα ἐνδιαφέροντά εἰσι τὰ τεμάχια, ἅτινα συνοδεύονται ὑπὸ μουσικῶν σημείων. Δι' αὐτῶν ἀποκτῶμεν τὰ αὐθεντικώτερα μαρτύρια περὶ τῆς ἀρχαίας μουσικῆς. Δύο ἀποσπάσματα, ἅπερ φαίνονται ἀνήκοντα τῷ αὐτῷ ὕμνῳ καὶ ἀποτελοῦντα ἐν συνόλῳ τριᾶκοντα ἐπτὰ στίχους, ἐν μέρει καλῶς διατηρούμενα, δεικνύουσι ζῶσαν εἰκόνα τῆς ἐορτῆς καὶ γεγονότα ἐξ ὧν ἔστιν ὅπως ἀκριβῶς ὀρίσθῃ ὁ χρόνος αὐτῶν. Ὁ ὕμνος πρέπει νὰ ἐγράφη μικρὸν πρὸ τοῦ ἔτους

578 μ. Χ. Εἶνε δὲ λίαν καλὸν μνημεῖον τῆς ἐπιστήμῃς ποιήσεως τοῦ αἰῶνος τοῦ Θεοκρίτου καὶ Καλλιμάχου.

Ὁ κ. Θεόδωρος Rainach ἐμελέτησε τὴν μουσικὴν τῶν κειμένων τούτων καὶ ἐνεδείξατο νὰ ἀναγάγῃ αὐτὴν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν σηματογραφίαν. Διεπιστώσατο δὲ ὅτι ὁ τοῦ Ἀπόλλωνος ὕμνος ἐγράφη κατὰ τὴν χρωματικὴν φέρυγιν, ἀλλὰ μετὰ πολλῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν δῶριον.

* *

Ὁ γνωστὸς γάλλος συγγραφεὺς Pierre Loti, ὅστις οὐ πρὸ πολλοῦ ἐν τοῖς τεσσαράκοντα ἀθανάτοις τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας κατελέγη, ὦν ἄμα καὶ ἀξιωματικὸς τοῦ γαλλικοῦ ναυτικοῦ, ἡγήσατο ἐξάμνητοι ἄδειαν ἀπουσίας, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείων παρέσχεν αὐτὴν τῷ αἰτήσαντι. Ὁ Pierre Loti θὰ χρησιμοποίησιν τὴν ἄδειαν αὐτοῦ μεταβαίνων εἰς Καίρον, Ἱερουσαλήμ, Κωνσταντινούπολιν, Μόσχαν κτλ.

Ο. Α.